

Ur Vifolka härads dombok

---

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

---

s 455, **1632 den 6 februari**, hölls laga ting vid Liunga i Vifolka härad, övervarande befallningsmannen väl.t Peer Joensson, häradsnämnd och gemene man:

Nämnden

Lasse i Sörby

Joen i Ekiebärgh

Joen i Sya

Peer i Haddeboo

Håkan i Karleby

Harall ibidem

Niels i Vestorph

Joen i Fall

Anders i Rustorph

Carll i Forssa

Måns i Ålestadh

Joen i spärringe

s 455-456

Kom för rätten Ingell i Figestad och kalgade sig över en kona be.d Ramborg hava honom påfört skulle hava mördat en piga som honom tjänte, med vilken beskyllning be.de Ramborg ingen linelse eller skäl hade utan be.te Ingell förskaffade pigan levande tilstades, och denne Ramborg hade detta talet tagit utav andanom som hon nu föregiver, vilket de neka till. Därför efter hon hade honom sålunda uti rykte utfört med ingen be__ sakfältes hon efter det 20 Capit: i tingmåla att böta 40 mkr och betala Ingell all den omkostnad han och hans granne Anders haver haft.

s 456

Suen i Nycklefortz var laglig stämder till tinget och kom intet till svars, skall böta 3 mkr.

s 456

Uppbjudes första gång, Gåttelössa, Nederlössa, Gåfuelössa, frälsegårdar.

s 456

Uppbjudes å tinget annan gång, Drustorph frälse gård.

s 456-457

Kom för rätten välb.na Jungfru Ebba Gyllenstiernas till Tofuenäs fiskare be.-d Olof en gift karl, och hennes legopiga be.d Ingeborg, vilka hava bedrivit lägersmål sins emellan, det de godvilligen här för rätten bekände. Varför efter det är en oqember?? gjord gärning, dömdes de efter, guds och Sveriges lag, ifrån livet. Dock remitteras det till den höglovlige konungslige hovrätt, och hans hustru beder ödmjukeligen för honom.

s 459, **1632 den 25 maj**, hölls laga ting vid Liunga i Vifolka härad, övervarande befallningsmannen väl.t Peer Joensson, häradsnämnd och gemene man. Nämnden som näste tinget tillförenne.

s 459

Kom för rätten Niels i Stämman, om en kona han var beskylld för hava bedrivit lägersmål med, och efter konan var intet tilstades sköts detta till nästa ting, och Niels sattes i löfte.

s 459-460

Jöns i Möreby i Viby socken kårade till Margareta i Ulge, om en ko han hade bortmist efter vilken ko sedan igenfanns hos denna Margretta i Ulge, och hon föregiver sig hava köpt allenast själva huden utav tvenne knektar, och dem därför givit med öl och bröd, och aldrig visst hur de den hade bekommit. Vilka knektar hon säger vara i fiendeland döda. Sköts till häradsnämnd om de kunde henne frige eller fälla, och efter de kunde intet fria henne efter huden fanns i hennes hus... sakfälltes hon efter det 7 Capit: i tjuvebalken, böta 40 mkr och giva huden målsäganden igen.

s 460

Befallningsmannen väl.t Peer Joensson kårade till välb.ne Jöns Kurckz landbo be.d Per Håkansson, en mjölnare i Öjebro, om den uppstudsning och skällsord, han på honom förde när instruktion om kvarnetullen upplästes där landsgevaldiger med häradsnämnd berättade. Och be.te mjölnare Per drucken, och sade många fåfånga ord, det de andra mjölnarna intet lydde eller äras och likväl för hans källsord och slemma mun bruk han emot väl.t Peer Joensson drev, avsades av rätten, efter han Per H.K.M tjänar, och på höge överhetens ärenden utskickat, sakfälltes han att böta 40 mkr efter det 20 Capitel i tingmålem:

s 461

H. Elin i Päplinge i Sya socken kårade till Anders ibidem, att han haver lupit utur sin gård med vredes mod, och efter henne i sin gård, och slagit sönder förstugudörren efter henne vilken hon igenstängt om sig och ville henne slå för en hop hennes grisar gingo i hans tomt och treslade hans t?oo:drika vittnade Lasse i Päplinge och Niels i Päplinge sant vara, att Anders så gjorde vilka gjorde ed å bok, och de kommo då strax dit och det sågo, dock slog han varken henne eller någon skada mera gjorde. Docklikväl efter han lopp utur sin gård med vredesmod i den akt vilja henne slå, sakfälltes han för hemgång efter det 5 Capitell. i EdsöreM. att böta 40 mkr, och för dörrbrott efter ssamma Capitell böte 40 mkr. Dock efter dörren icke var sönder, utan allenast ett bräde lossnade i henne, såsom och föll han till fögo med qwittande tårar och lovade aldrig så göra mera, samtyckte häradsnämnden honom allenast för hemgång böta 40 mkr och för dörrbrott bliva förskont efter han är en fattig karl, och tillförenne aldrig hört utav honom än det goda haver varit.

s 462-463

H. Ingredh i Spällingetompta kårade till Jöns i Roteboo, att hans dräng hade slagit hennes son 10 blånader, som för rätten med vittne bevestes, och efter Joen intet kunde befria sig, att han icke var orsak till det drängen slog hennes son, efter han själv för rätten intet kunde neka itll ju hava sagt, om Jag fåår hennes gosse fast? i Spällingetompta som följer? getterna hennes dem de göra mig en stor ohägnad, och h__ intet bättre efter dem, så skall jag slå honom, eller om kring? och det haver hans folk hört, därigenom varde hans uppstusset detta till att göra, efter sin husbondes ord. Därför efter drängen kom intet till svars togs Jon hans husbonde för honom och sakfälltes, att böta för var blånad 3 mkr, och om be.te gosse som hugg fick Liuter? där död av innan Net och åhr skall han med drängen ytterligen därtill svara efter lag.

s 463

Uppbjudes 3.die gång Storeharg frälsegård.

s 463

Uppbjudes Drustorph frälsegård 3.die gång.

s 465, **1632 den 8 oktober**, hölls laga ting vid Liunga i Vifolka härad övervarande Arrendatoren förståndig Bengdt Månsson, häradsnämnd och gemene man. Nämnden som nästa tinget tillförenne.

s 465

Hindrich i Mathem uppbyder sin skattegård be.d Mathem södergården: annan gång.

s 465-466

Antogs till förhör Niels sak i Stämman, om det lägersmålet honom b?ris? före hava bedrivit med den skedemakerskan och nästa tinget tillförenne var för rätta och efter han intet kunde finnas eller kommo tillstädes såsom och nekar be.te Niels hört till aldrig hava med henne något lägersmål bedrivit utan det hon haver honom påsagt var osannfärdeligen berättat, sköts detta även till nästa ting, till samma kona kunde igenspås eller finnas, och står Niels uti samma sitt löfte till saken lagligen utfört bliver.

s 466-467

Hans i Ulga klagade sig hava mist en gryta som Kierstin i Ulga en gammal hustru haver bortburit till Härestad i Rapstad S. giva en hustru be.d Brijta som där sitter i en stuga för signeri, och denna Kirstin skuter sig på hava varit lovat utav h. Ramborgh i Ulga, och hon skall hava stulit henne eller hennes dotter ifrån Hans ibid, och beder denne h. Kirstin bära henne åt sig till Härestad, och giva be.te Brijta för hon skulle signe henne, att hennes sak skulle fort gå för rätta, om den kon hon var misstänkt före, och efter Inge vittne kan på ingendera sidan utan denna be.te Kirstin säger fullt och fast grytan vara henne lovat av be.te Ramborgh och åt henne buren allenast till Härestad och inget visst var hon henne hade fått, rättare än det var henne egen, det denna Ramborgh nekar till aldrig hade gjort. Sköts detta till nästa ting till denne Brijta kommer som grytan var lovat, vilken skall bekänna på vad sätt grytan henne var antvaradat antingen på Kirstin eller Ramborgs vägnar.

s 467

Elin Matzdatter klagade på Anders Torstensson i Ulga, haver henne slagit vid kindbenet en blånad, det han intet kunde neka till. Därför han sakfälltes att böta 3 mkr.

s 467

Uppbydes annan gång å tinget Gottlösa, Nederlösa och Govlösa frälsegårdar.

s 468

Kom för rätten Suän i Spällingetompta en dräng vilken 1631 haver besovit en piga be.d Kirstin Larsdatter, och rätt henne med barn, och efter han intet vill äkta henne, sakfälltes att böta efter han var frillobarn 20 mkr. Sedan 1632 haver han befriat sig med en piga be.d Valborg Jonssdatter, dock allenast med föräldrarnas ja och smatycke, och efter emellan denna Kirstin han tillförenne besov, och nu denna Valborgh finnas ve__ skyldskap sköts den sak till Capitlet därom ransaka om han henne äkta må.

s 468

Uppbydes Diurebolett i Rödhälla, av väll.t Peer Joensson, första gång.

s 468-469

Lasse Eskillsson klagade på Ingell i Fijestad att när de reste ifrån Linkiöpingh i vigen, kommo de tillföljes och begynte några ord sig emellan tala, och voro drukno i det de så redo och begynte på bråka mun vär på andra. Talade de om gammal avund och osämja dem tillförenne emellan var, om det icke måtte vara förlikt. Idet de sålunda talades vid kunde vänskapen intet räckia utan de måtte slås, med det ____ [fläck] Ingell det förnam tog han till sin yxa och högg be.te Lars Eskillsson med samma yxa i huvudet ett köttår och i benen?? två köttår, för vilket Ingell sakfälltes efter det 10 Capitlet i Sårsmålom med vilja att böta för vardera 6 mkr.

s 470

Att detta sålunda är ransakat, skärskådat och dömt tryckes här under med härads och mitt signete,
bredevid mitt underskrev.ne namn.

Hans [signet] Olufsson [signet]

---

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

---